

УДК 336.132.1:[330.3:004]

THE PLACE AND SIGNIFICANCE OF THE FINTECH INDUSTRY IN THE DIGITAL ECONOMY**МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНТЕХ ІНДУСТРІЇ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ****Atamanchuk Z. / Атаманчук З. А.***Ph.D. in Economics, Assoc. prof. / к.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-6139-1653

Moroz V. / Мороз В. В.*Master Student / студент СО «Magіstr»*

ORCID: 0000-0001-5740-5840

*Vasyl' Stus Donetsk National University,**Vinnytsia, Akademika Yanhelia, str. 4, 21001**Донецький національний університет імені Василя Стуса,**Вінниця, Академіка Янгеля, 4, 21001*

Анотація. У статті з'ясовано місце та роль фінтех індустрії в цифровій економіці, обґрунтовано важливість нових технологій у розвитку економічних систем. Опрацьовано варіанти застосування послуг фінтех, що сприяють покращенню сервісу та забезпечують захист даних у світовій фінансовій системі. Проаналізовано передумови та прояви зародження потреб у фінтех компаніях, а також перспективи розвитку й переваги фінтех компанії порівняно з консервативними банками.

Ключові слова: фінтех, цифровізація, інвестиції, банки.

Цифровізація швидко змінює повсякденне життя людей та спосіб функціонування й фінансування бізнесу по всьому світу, незалежно від тимчасових та географічних факторів. З швидким розвитком технологій Інтернету речей (IoT) і штучного інтелекту (AI) виникають нові інноваційні рішення, такі як автономні транспортні засоби.

Цифрові трансформації охоплюють усі ключові сфери життєдіяльності людей за допомогою впровадження та реалізації технологічних рішень. У цьому контексті цифрова трансформація – це переосмислення бізнес-процесів та бізнес-моделей, а також створення нових цінностей з використанням Інтернету речей, штучного інтелекту й інших цифрових технологій. Сучасний процес модифікації фінансового сектору визначає нові напрями для реалізації організаціями рішень у галузі побудови своєї діяльності на основі цифрових механізмів. Актуальним серед фінансових організацій стає перехід на нову концепцію ведення своєї діяльності, відбувається інтеграція у фінансових технологіях компаній. Фінансові технології (фінтех, FinTech) є клієнто-орієнтованими, долають розрив між пропозиціями фінансових компаній і бажаннями клієнтів. Вони націлені на галузеві ніші з найкращими продуктами та послугами, щоб заповнити прогалини, залишені співробітниками протягом усього шляху клієнта. В даний час фінтех фірми проникають майже у всі сегменти фінансових послуг, стимулюючи інновації [1].

Основні напрями діяльності FinTech включають: цифрові платежі (PayTech), повністю цифрове страхування (InsurTech), банківську справа (BankTech), послуги з управління активами (WealthTech) і створення ринків для продажу фінансових продуктів [1].

Цифрова трансформація викликає значні зміни у структурі галузей. Від типової вертикально-інтегрованої структури з великими корпораціями на вершині, галузі переходять до децентралізованої структури екосистеми з клієнтами в центрі. Цифрові технології мають здатність долати традиційні кордони між різними компаніями і галузями, створювати екосистеми, які поєднують компанії, партнерів та клієнтів, а також спільно створювати цінність, необхідну користувачам. Такі екосистеми отримали назву цифрових арен. Залежно від залучених учасників, цифрові арені можуть генерувати широкий спектр цінності спільної творчості [2].

Фактори, що визначають попит і те, які технології слід застосовувати, є ключовими у розвитку індустрії фінтеху. Зміна споживчих переваг стимулює технологічний прогрес, причому технологічний прогрес є рушійною силою змін споживчих переваг. Однак розвиток галузі залежить, у тому числі, від доступу компаній до капіталу і талантів, а також від ефективності регулювання. Попит на інноваційні фінансові технології та продукти в індустрії фінтех визначається такими категоріями клієнтів:

- споживчий сегмент (B2C) – складається з кінцевих споживачів фінтех-послуг та продуктів і є найбільшим як за попитом, так і проникненням фінансових технологій. Міленіали (*англ.* Millennials), небанківське населення та цифрові іммігранти – це групи, які мають високий потенційний попит у цьому сегменті;
- корпоративний сектор – включає корпорації з різних секторів, а також малі та середні підприємства, які створюють зростаючий попит на рішення для фінтех-бізнесу;
- фінансовий сектор – банки, кредитні спілки та інші традиційні фінансові інститути, які зацікавлені у покращенні своїх послуг чи підвищенні своєї операційної ефективності;
- державний сектор – уряд, національні банки, національні валютні біржі або інші державні органи, зацікавлені у розвитку ринку фінтеху [3].

Зміни споживчих переваг впливають на впровадження інноваційних технологій, які сприятимуть трансформації фінансових послуг у майбутньому. На даний момент можна виділити такі групи інноваційних технологій:

- когнітивні технології, що дозволяють виконувати роботу без участі людини та з акцентом на автоматизацію процесів, які неможливо описати за допомогою точних інструкцій. Ці технології включають штучний інтелект, аналіз великих даних, Інтернет речей, а також віртуальну і доповнену реальність;
- розподілені обчислення включають розподілену обробку та зберігання даних та спрямовані на вирішення завдань експоненційного зростання обсягу даних у цифровому світі. До цієї групи входять технології хмарних обчислень та розподіленої бухгалтерської книги;
- технології кібербезпеки – стали особливо актуальними в епоху цифрової економіки. Вони підвищують безпеку завдяки дистанційній / біометричній ідентифікації та токенизації [4].

Інтерес до фінтеху обумовлений також необхідністю вирішення певних завдань, серед яких виділяють:

- підвищення конкуренції. Інноваційні компанії, будучи більш гнучкими
- та адаптивними, успішно конкурують із традиційними учасниками ринку — банками, стимулюючи зниження тарифів та розробку нових продуктів і послуг;
- зниження вартості фінансових послуг. Впровадження нових технологій
- дозволяє знизити витрати обслуговування клієнтів завдяки відмови від широкої мережі офісів і переходу на електронну взаємодію зі споживачем, з регулятором;
- підвищення доступності фінансових послуг за рахунок запровадження
- віддалених механізмів обслуговування та зниження порога входу на ринок для споживачів;
- підвищення прозорості економіки та ефективності заходів боротьби з
- відмиванням грошей та фінансуванням тероризму [5].

Визначено, що ринок фінансових технологій належить до найбільш швидко зростаючих ринків. Вони випереджають інші галузі за темпами розвитку як з погляду фінансових показників (наприклад, інвестування, злиття та поглинання і т. д.), так і кількості кінцевих споживачів. Міжнародні експерти зазначають, що за останні п'ять років кількість користувачів фінтеху щорічно збільшується на 15–20 % [6].

Значення фінтеху як нового інноваційного сектору є важливим, про що свідчать і зростаючі інвестиційні потоки в цю сферу, особливий пік яких припадає на останні 4 роки. На рис. 1 можемо побачити різке зростання в рази.

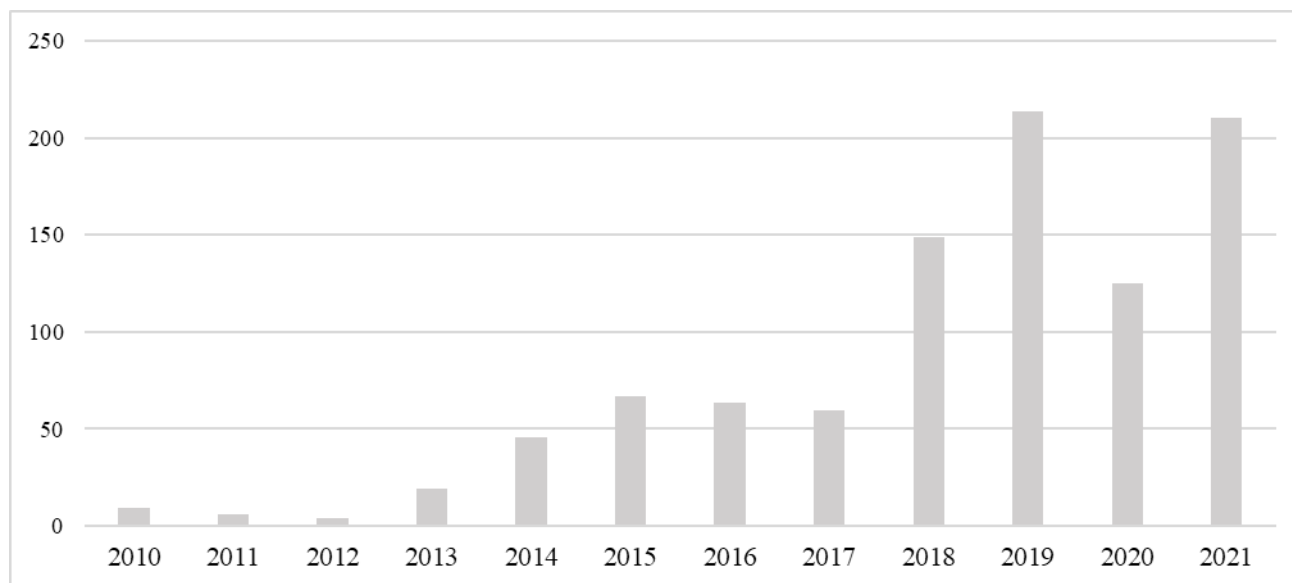
Продукти фінтеху пропонуються у різних споживчих сегментах. Більшість користувачів FinTech не можуть обійтися без щоденного використання цих технологій. Наприклад, кожен третій житель міст-мільйонників щодня користується більш ніж двома фінтех-послугами. Виявлено, що ринок фінтеху має три основні рушійні фактори [7]:

- зростання попиту на онлайнів чи мобільні фінансові послуги для
- домашніх господарств та підприємств;
- проактивне регулювання з боку уряду, що сприятиме створенню
- інтегрованого національного фінтех-середовища та інфраструктури;
- гнучкість ринку;
- фінтех реагують із високою гнучкістю зростання попиту, регулярно
- випускаючи нові продукти та послуги.

Фінтех-організації, як показує світова практика, оперативніше традиційних фінансових організацій реагують на зміни ринку, швидше додають абсолютно нові продукти та послуги. Цільовою аудиторією таких стартапів є нові покоління споживачів, що виростили на цифрових технологіях. У розрізі країн найбільш зрілими ринками вважаються США і Великобританія. Проте інші регіони, зокрема азійський (наприклад, Сінгапур та Південна Корея), націлені на створення власних розвинених фінтех-індустрій. Щодо української фінтех-індустрії, то вона досить швидкими темпами набирає популярності серед населення, бізнесів та проникає поступово в майже кожен іншу сферу

діяльності. Процес відбувається на основі масового швидкого доступу до Інтернету, високої освіченості населення, а також потужних фінтех компаній, які здійснюють активну та добросовісну діяльність.

Рисунок 1. Інвестиції у фінтех компанії за 2010-2021 роки, млрд дол. США.
Складено автором на основі: [8]

Література:

1. Вовченко Н.Г., Галазова С.С. Екосистема фінтеху як інструмент забезпечення стійкої траєкторії економічного зростання. Технологічні ініціативи у досягненні цілей сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 2019. С. 214-220.

2. Хубулова В.В., Ласкавий А.А., Хачатрян М.А. Фінансові технології: глобальні виклики. Соціально-гуманітарні знання. 2019. № 12. С. 175-183.

3. Gnezdova J.V., Rudakova E.N., Zvyagintseva O.P. (2019). Systemic contradictions of modern economic systems that hinder formation and development of Industry 4.0 in the conditions of knowledge economy's formation and methods of overcoming them. Industry 4.0: Industrial revolution of the 21st century. Series: Studies in systems, decision and control. Cham, 211–218.

4. Kokodei T.A., Lomachenko T.I., Gnezdova Yu.V. (2019). Modeling the global business environment based on polycyclic theory. Smart technologies and innovations in design for control of technological processes and objects. Economy and production proceeding of the international science and technology conference FarEastCon-2018. Vol. 139, 487–499.

5. Bystryakov, A.Y., Nenovsky, N., & Ponomarenko, E.V. (2018). Cash innovations and digital economics: reaction of the state, society and universities. RUDN Journal of Economics, 26(4), 742–759. URL: <http://dx.doi.org/10.22363/2313-2329-2018-26-4-742-759> (дата звернення: 03.10.2022).

6. Яценко М.С., Бондаренко А.О. Актуальні питання розвитку сектору фінансових послуг із застосуванням сучасних фінансових технологій. Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». 2019. № 2. С. 25–30.

7. Ломачинська І.А., Мумладзе А.О. Вплив технологічних змін на трансформацію фінансових систем. Право, економіка та управління: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Одеса : Фенікс, 2018. С. 49–54.

8. Statista. URL: <https://www.statista.com/> (дата звернення: 01.10.2022).

Abstract. *The article clarifies the place and role of the fintech industry in the digital economy, substantiates the importance of new technologies in the development of economic systems. Variants of using of fin-tech company services that can improve service and ensure data protection in the global financial system have been worked out. The prerequisites and manifestations of the emergence of needs in fin-tech companies are analyzed, as well as the development prospects and advantages of fin-tech companies compared to conservative banks.*

Key words: *fintech, digitalization, investment, banks.*

Стаття відправлена: 28.10.2022 р.

© Атаманчук З.А., Мороз В.В.